

міжнародного культурного обміну, мали вплив на формування музичного середовища. До цих фестивалів залучалися не тільки сучасні українські джазові музиканти, а й всесвітньо відомі сучасні джазові музиканти, що робило ці заходи масштабними та значимими. Важливо обов'язкове відновлення таких фестивалів, задля відродження та розвитку української культури, тому що саме такі заходи сприяють міжнародній інтеграції України, формуванню культурного іміджу країни, стають платформою для взаємодії українських та іноземних музикантів, що дає можливість українським музикантам навчатися у світових зірок і сприяє їх професійному зростанню. Фестивалі залучають туристів та сприяють розвитку місцевої економіки, стимулюють розвиток концертної індустрії, готельного бізнесу та культурного туризму.

Джаз є не лише музичним жанром, а й важливим інструментом культурного відродження сучасної України. Його здатність до синтезу, імпровізації та міжнародного діалогу сприяє зміцненню культурної та національної ідентичності та інтеграції у світову мистецьку спільноту. Подальший розвиток джазу потребує державної підтримки, залучення нових форм популяризації, активного використання цифрових технологій. Український джаз має потужний потенціал стати одним з ключових чинників культурного оновлення країни, формування її позитивного іміджу та розширення мистецьких горизонтів на світовій арені.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-491-0-90>

ДУХОВНИЙ І ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ КОНКУРСІВ ТА ФЕСТИВАЛІВ У СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРІ

Кочинашвілі А. В.

*здобувачка I курсу другого (магістерського) рівня освіти
факультет мистецтва і дизайну*

Міжнародний гуманітарний університет

*Науковий керівник: **Каплун Т. М.***

кандидат мистецтвознавства, доцент,

завідувачка кафедри музичного мистецтва та звукорежисури

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

У період глобальних суспільних викликів та трансформацій, зокрема пандемії COVID-19, воєнних конфліктів, український мистецький простір відіграє ключову роль у збереженні культурних традицій, формуванні

духовної стійкості та розвитку творчого потенціалу нації. Фестивалі та конкурси як форма культурної комунікації суттєво сприяють самовираженню особистості, розбудові національної ідентичності та обміну досвідом між митцями.

В Україні ці заходи набувають значення не лише творчих подій, але й стають важливими інструментами збереження, розвитку та примноження духовних надбань нації. Граючи роль невід'ємної частини культурного життя, конкурси та фестивалі стимулюють творчу активність та популяризують різні види мистецтва, сприяють розвитку мистецької сфери. Завдяки їм як професіонали, так і аматори мають можливість представити свої здобутки отримати професійну оцінку та визнання [5].

Звернемо увагу на основні функції конкурсів та фестивалів:

- виявлення та підтримка молодих талантів;
- сприяння обміну досвідом між митцями різних поколінь;
- популяризація національного мистецтва в Україні та за її межами;
- формування мистецьких традицій;
- залучення уваги суспільства до культурних цінностей.

Фестивалі та конкурси – це та сама платформа, що створює сприятливі умови для реалізації творчого потенціалу митців. Вони мотивують до вдосконалення майстерності, пошуку нових художніх форм та самовираження [1]. Позначимо творчі переваги таких заходів:

- ознайомлення з новаторськими ідеями та тенденціями в мистецтві;
- розширення творчих можливостей через обмін досвідом;
- формування власного стилю виконавця;
- надання необмеженого простору для творчих експериментів.

Зауважимо, що мистецтво завжди було одним із найважливіших засобів духовного виховання людини. За допомогою таких заходів, як фестивалі та конкурси, формуються духовні цінності, національна свідомість та моральні орієнтири.

Певні конкурси та фестивалі відіграють значну роль у вихованні любові до рідної культури та мистецтва. Найяскравішим прикладом є регулярний всеукраїнський молодіжний фестиваль сучасної пісні та популярної музики «Червона рута», що з 1989 р. проводиться раз на два роки [2]. Вже понад 35 років він відкриває нові таланти та підтримує розвиток сучасного українського мистецтва. Цей фестиваль сприяє відродженню національних традицій та фольклору, формуванню патріотичних почуттів, зміцненню культурних зв'язків між Україною та українцями за кордоном. Серед переваг саме цього фестивалю є той фактор, що участь у ньому безкоштовна. А перемога на фестивалях такого рівня відкриває перед митцями нові перспективи у кар'єрі, сприяє встановленню професійних контактів. Серед співаків-переможців фестивалю «Червона рута» такі відомі імена сучасної української естради як Олександр Пономарьов,

Кузьма Скрыбін, Наталя Могилевська, Руслана, Тіна Кароль, Анастасія Букіна, Ілларія та багато інших [4].

Сучасний мистецький простір стрімко змінюється, що вимагає нових форматів проведення конкурсів та фестивалів. Особливу актуальність в умовах сьогодення набуває проведення онлайн-конкурсів, тематичних фестивалів, присвячених екологічним та соціальним проблемам, інтернаціоналізація заходів [3].

Аналізуючи все вищевикладене можна зробити висновок, що конкурсно-фестивальна діяльність в сучасному українському мистецькому просторі є важливим інструментом творчого та духовного розвитку особистості. Вона сприяє соціокультурній інтеграції, підтримці молодих талантів та популяризації національної культури. Інтеграція мистецьких заходів у систему культурної політики дозволяє розширити їхній вплив на формування національної ідентичності та духовного відродження суспільства.

Література:

1. Литовка О. Фестивальний рух України періоду її незалежності. *Вісник КНУКіМ. Соціальні комунікації*. Вип. 2. 2013. С. 111–115.
2. Докієн О. Цікаві факти про перший фестиваль «Червона Рута» у Чернівцях. *Шпальта. Інтернет-видання*. Вересень, 20. 2019. URL : <https://shpalta.media/2019/09/20/cikavi-fakti-pro-pershij-festival-chervona-ruta-uchernivcuah> (дата звернення – 03.03.2025).
3. Дрозда П. Огляди, конкурси та фестивалі як вагомий чинник популяризації народно-інструментального колективного виконавства. *Студії мистецтвознавчі. Науковий журнал*. Київ : Видавництво ІМФЕ. № 2. 2019. С. 68–72.
4. Офіційний сайт фестивалю «Червона рута». URL: www.chervonaruta.com (дата звернення – 05.03.2025).
5. Ясюк Т. Л. Фестивальний рух в Україні: генеза та сучасність. *Культурологічний альманах* (2), 2023. С. 326–331. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.2.44> (дата звернення – 01.03.2025).